

PŘEDMLUVA

„Právněhistorické studie“ jsou u nás prvním pokusem soustřediti v jediném sborníku práce z různých oborů dějin státu a práva na vědecké linii, dané historickým materialismem. Podařilo se zde spojit pracovníky starší i mladší, právní historiky české i slovenské, a to jak z našich akademií, tak z vysokých škol. V těchto studiích byla do značné míry i novým autorům dána příležitost publikovati po prvé své práce. Proto jsou příspěvky zde obsažené nestejně hodnoty; jejich zařazení do sborníku bylo vedeno snahou představit mladé vědecké pracovníky odborné veřejnosti právníké i historické, vyvolati kritiku jejich článků a umožniti jim tak další vědecký růst. Vedle toho byla žádoucí i publikace dílčích studií speciálních, jejichž výsledky pak zužitkovávají aktuální práce, uveřejňované v odborném periodickém tisku; proto studie zasahují do období feudalismu i kapitalismu na našem území i v jiných právních oblastech.

Této práci, která se rozvíjí teprve v posledních letech, se dostalo významného povzbuzení X. sjezdem Komunistické strany Československa. Jeho usnesení o nutnosti překonat stagnaci ve společenských vědách je mocným impulsem také pro právní historii jako jednu z věd významně přispívajících k poznání zákonitostí vývoje společnosti.

Některé z příspěvků prošly připomínkami různých pracovišť Československé akademie věd i pracovišť jiných (Historického ústavu ČSAV, Ekonomického ústavu ČSAV, Kabinetu právních věd SAV, kateder právníké fakulty v Praze a jejich spolupracovníků, Ústavu dějin KSČ a j.). Všem pracovníkům z těchto pracovišť vzdáváme díky za jejich rady a náměty, kterých mohli autoři článků použiti, aby zlepšili své práce.

Omezený rozsah sborníku nedovolil, aby byla otištěna řada prací, které redakce přijala. S těmito příspěvky se počítá pro druhý svazek „Právněhistorických studií“, který vyjde v době co nejkratší.

„Právněhistorické studie“ vycházejí svým prvním svazkem v roce, v němž se dožívá padesátin univ. prof. Dr. Václav Vaněček, člen-korespondent ČSAV (*10. VII. 1905), z jehož podnětu došlo k založení samostatného pracoviště dějin státu a práva v ČSR při ČSAV a k vydávání těchto studií. Jsou tudíž pozdravem tomuto významnému představiteli marxistické právní historiografie k jeho životnímu jubileu.

Vydávajíce tento první svazek „Právněhistorických studií“ vyslovujeme naději, že společným úsilím autorů jednotlivých prací i kritiků se nám podaří přispěti k úspěšnému rozvoji tak důležitého odvětví právní vědy, jakým je nauka o dějinách státu a práva, a tím i k rozvoji socialistické vědy v naší vlasti vůbec.

V Praze v červnu 1955.

Redakce.